

CURIERUL NATIONAL

Editia de astazi ° Anul 2006 ° Nr. 4795 ° Editia I

Vineri, 24 Noiembrie 2006

» Curierul Opinii

» Curierul Politic

» Curierul Actualitate

» Curierul Economic

» Curierul Specializate

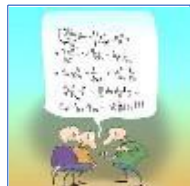
Aboneaza-te acum!

Arhiva

Campania cu scop caritabil
"Intinde o mana de ajutor"

Cautare avansata

Caricatura Zilei

Tipografia de SUD

STOP cautarilor!
START calatoriei!

Consiliul National al
Intreprinderilor Mici si
Mijlocii Private din
Romania

Radio SUD
Live!
▶ APASĂ AICI

[Publicitate]

Griji? Necazuri? Probleme?

parinti.com

Rosia Montana, intre multe opinii, mari interese si... prea putine argumente!

Muntele acela poarta in pantece argint si aur. Destul de mult sa fi fost scormonit mai bine de 2000 de ani si inca sa nu se fi terminat. Niciodata si nimeni, in tot acest timp, n-a tresarit de grija aceluia loc ori a locuitorilor sai, lasandu-l sa devina paragina de azi. Si deodata, de cativa ani buni, multime de popor, de la vladica la opinca, de la locuitorii litoralului pana la cei ai Bruxelles-ului, nu mai au somn de-aceasta framantare... trendy. "Catastrofa ecologica", "lacuri de cianura", "ploi acide", "biata tarisoara", "gura de rai" si multe asemenea clisee, apocaliptic ori lacramos sunatoare, inunda, rostite patetic ori cu... manie proletara, discursurile politice, produsele unei prese isterice ori chiar luarile de pozitie ale unor simpli si onesti, dar profund ignoranti, cetateni. In realitate, este vorba de proiectul unei exploatare miniere, ce-i drept major, dar pe care initiatorii sai au avut naivitatea de a-l lua prea in serios si de a incerca sa ajunga la finalizare pe usa din fata, dar pe calea intortocheate ale legislatiei si birocratiei gaunoase romanesti. Cum ar fi fost firesc sa se petreaca lucrurile? Pai, in primul rand statul roman ar fi trebuit sa stea stramb si sa judece bine, de la inceput, consultandu-si, daca simtea nevoia, cetatenii, daca are sau nu de gand sa-si exploateze cum se cuvine resursele minerale, stiind - doar nu era greu de estimat - ca asta poate insemna o mare investitie si o abordare industrială de proportii. Daca decidea ca da, sa dea verde cautarii unei solutii, daca nu, sa nu mai incurce pe nimeni invitand investitori pe care sa-i puna ulterior in situatia penibila a confruntarii cu o populatie ce viseaza dezvoltare economica la umbra panselutelor. Daca o asemenea hotarare esentiala era luata si asumata la vreme, trei sferturi din zicerile "opozantilor" actuali ai proiectului nu mai aveau niciun sens. Decizia ce, se pare, a fost totusi luata este justa, nu si asumata. E firesc sa nu dai cu piciorul unei resurse majore cu care te-a blagoslovit Natura, in conditiile in care cererea pe piata mondiala a metalelor pretioase este in crestere. Si asta nu pentru ca s-ar fi inmultit cucoanele doritoare de bijuterii, ci pur si simplu pentru ca fiecare din accesoriile fara de care nu ne mai inchipuim existenta, telefoane mobile, unitati de procesare a datelor, aparatura electronica sofisticata etc., inglobeaza cantitati tot mai insemnate de metal pretios cu proprietati speciale. Asadar, unei prime intrebari esentiale, chiar daca tardiv, ii trebuie urgent un raspuns: Este statul roman interesat sa valorifice rezervele de metale pretioase de la Rosia Montana? Pentru ca, admitand ca proiectul ar fi oprit, iar zona ar deveni prioritara, in aceasta etapa, dezvoltarii turismului ori altor abordari alternative mineritului, este greu de imaginat ca va mai fi vreodata posibila o exploatare eficienta care va trebui sa afecteze cu mult mai multe interese socio-economice decat in prezent.

Daca se adopta si se asuma, inasa, o decizie responsabila bazata pe o viziune de perspectiva si intr-o ordine fireasca a lucrurilor, atunci nu mai ramane decat avizarea unui proiect serios si a unui investitor responsabil. Exista un asemenea proiect pe masa. Din pacate, prea voluminos pentru a fi studiat cu atentie si de multe ori prea sofisticat pentru a fi inteles de cei care se exprima pe marginea lui. Si cine se... exprima? In primul rand, o surprins de consistenta masa de cetateni. Asta suna foarte bine, caci demonstreaza o neasteptata rezire a spiritului civic la romani. Pe de alta parte, studiind indeaproape continutul acestei atitudini, in general ostile, nu gasim decat reactii emotionale bazate pe multa, prea multa ignoranta, in general, dar si o necunoastere aproape totala a datelor contestate, in special. Se invoca "fuga cu aurul in spate" a canadienilor fara a se pricepe ca de fapt este vorba de un operator minier, ca oricare altul, care nu face decat sa extraga un produs ce va fi valorificat profitabil, in conditii de piata, asa cum ar face oricare altul, inclusiv o companie a statului roman. Se incrimineaza procedurile tehnologice cu cianuri fara sa se stie ca aceasta este singura tehnologie aplicabila unui zacament difuz si nu in filon ca acela de la Rosia Montana, o eventuala alternativa fiind utilizarea mercurului, cu mult mai daunator si mai greu de controlat. Problema mediului preocupa inasa, in mod firesc, cea mai mare parte a cetatenilor contestatari ai proiectului. Toti vorbesc, inasa fara a fi calcat vreodata locul cu piciorul si nestiind ca de fapt raul este deja produs, gradul de poluare si degradare a zonei fiind maxim datorita exploatareii ireponsabile practicate in trecut, si ca de fapt proiectul se finalizeaza cu redresarea aproape totala a acestei situatii, abia in urma lui putand ramane o zona regenerata ecologic.

Mai vorbesc si diversi politicieni, unii, fosti sustinatori ai proiectului, dar probabil nemulțumiti de neprimirea vreunui tain, deveniti astfel, peste noapte, opozanti convinsi. Ba chiar cineva invoca, intr-o recenta luare de pozitie in Parlament, nu stiu ce chichite procedurale privind unele avize partiale acordate investitorului pentru prospectiuni. Ciudata ironie a sortii, personajul fiind unul care inca sta sub semnul unor procese pe la Strasbourg cu care s-a pricopsit practicand exact procedurile pe care le incrimineaza acum ca fiind ilegale. Sa fie doar simpla ipocrie sau, pur si simplu, de acolo a primit si de dincoace ba?

Si lista piedicilor de acelasi soi, in calea celui mai amplu si responsabil proiect pe care l-a avut vreodata mineritul romanesc, poate continua mult si bine. Ce nu inteleg este de ce la un pachet de solutii tehnice clar exprimate nu se poate raspunde la fel de clar si coerent ca eventuale contraargumente, cu semnalarea unor eventuale erori tehnice carora sa li se solicite imperativ corectarea, asa incat in cel mai scurt timp sa se poata trece la o treaba serioasa cu maxime efecte benefice si cu limitarea la maximum posibil a efectelor secundare?

De ce trebuie ca acest proiect sa ramana nepermis de multa vreme suspendat intre reactii emotionale, opinii bazate pe ignoranta, interese meschine si o lipsa cvasitotala a unor eventuale contraargumente tehnico-stiintifice coerente? De ce se tergiverseaza un dialog al surzilor - intre cine vrea cu cine n-are ce face - despre ceva de care nu se stie mare lucru in detrimentul net si grav al dezvoltarii sanatoase si, desigur, riguros monitorizate, a unui proiect industrial benefic regiunii si tarii?

Curierul National nu este responsabil juridic pentru continutul textelor de mai jos. Responsabilitatea pentru mesajele dumneavoastra va revine in exclusivitate. Adresa dumneavoastra de e-mail nu va fi publicata pe site.

Pentru a mentine o atmosfera decenta si constructiva, Curierul National isi rezerva dreptul de a sterge mesajele obscene si incitările la ura rasiala sau xenofobie. Mesajele sunt citite de redactorii Curierul National si pot fi publicate in ziar.

de **titus filipas** (adresa: 193.41.248.*) (2006-11-24, 08:31:01):

Propun o lectura utila domnului Adrian Izvoranu, presedinte al CPISC :

" O bula speculativa

In rubrica economica a ziarului Le Figaro din 16 august 2006, a fost publicat articolul 'Ruée sur les entreprises minières canadiennes'. Aici se poate citi :

« Razboiul pentru achizitionarea minelor a inceput, el fiind provocat de cursul mondial in continua crestere al materiilor prime, in particular de cursul metalelor. De citeva saptamini, preturile metalelor flirteaza cu cele mai inalte preturi istorice. Cauza? Bulimia pentru metale a tarilor mari in crestere economica, India si China. Aceasta crestere a cursului metalelor provoaca o partida de Monopoly la scara planetei. » - « La guerre des mines a bel et bien commencé, provoquée en fait par les cours des matières premières, en particulier ceux des métaux. Depuis quelques semaines, ils flirtent avec leurs plus hauts niveaux historiques. La cause ? La boulimie de deux grands pays en pleine croissance, la Chine et l'Inde. C'est cette flambée des cours qui incite les grandes entreprises minières à se livrer à une partie de Monopoly à l'échelle de la planète. »

« Intrucit cererea chineza pentru metale nu arata nici un semn de incetinire, preturile metalelor isi continua ascensiunea. In ultimii cinci ani [...], ele au progresat cu 400 % in medie. » - « Comme la demande chinoise ne donne aucun signe de ralentissement, les cours promettent de poursuivre leur ascension. Depuis cinq ans, ceux du cuivre, du

zinc et du nickel ont progressé de 400 % en moyenne. »

In circuitele integrate din electronica de consum se folosesc fire de aur - "gold wires" (vezi Dictionary of Computers la <http://www.tiscali.co.uk/reference/dictionaries/computers/data/m0030289.html>)

Pentru cresterea economica este nevoie deci de o cantitate uriasa de aur, exploatata in orice conditii. Pe data de 22 aprilie 2005, agentia de stiri Reuters transmitea din Elvetia urmatorul comunicat : "Zurich - Compania Gabriel Resources din Canada a inceput procesul prin care cere avizul ambiental pentru exploatarea celei mai mari mine de aur din România, a spus directorul CEO de la Gabriel Resources."

Directorul CEO de la Gabriel Resources pur si simplu intentioneaza sa foloseasca oportunist o mare „gaura neagra” din legiferarea româneasca pentru mediul inconjurator.

Legislatia ambientala si de ecologie industriala in România este obsolita, acesta este un fapt recunoscut in mod oficial. Compania Gabriel Resources intentioneaza sa exploateze oportunitatea oferita de aceasta falie existenta acum in legislatia româneasca pentru protectia mediului.

Interviul acordat agentiei de stiri Reuters de catre domnul Oyvind Hushovd, director CEO (chief executive officer) la firma Gabriel Resources Ltd. cu baza in Toronto, avea urmatorul titlu: "Gabriel Says Romania Gold Project Not Harmful"- "Gabriel spune ca proiectul minei de aur din România nu deterioreaza mediul".

Totusi, exista o lunga serie de exemple ale deteriorarilor de mediu produse de activitatile companiilor miniere canadiene care lucreaza in strainatate. In documentul "Cadru politic pentru reglementarea activitatii companiilor miniere canadiene ce opereaza pe plan international" - "A Policy Framework for the Regulation of Canadian Mining Companies Operating Internationally", care poate fi gasit pe Internet la adresa http://www.miningwatch.ca/updir/Policy_Framework.pdf, se poate citi:

"Expansiunea internationala a activitatii companiilor miniere canadiene a fost insotita de unele dintre cele mai rele dezastre ecologice : Los Frailes in Spania, Omai River in Guyana, deversarile Marcopper in Filipine, mina Porgera din Papua Noua Guinee." - "Expansion of Canadian mining overseas has been accompanied by some of the world's worst environmental disasters: Los Frailes in Spain, the Omai River in Guyana, the Marcopper spill in the Philippines, and the Porgera Mine in Papua New Guinea." Lista exemplurilor deteriorarilor in starea mediului inconjurator produse de companiile miniere canadiene continua pe mai multe pagini de document.

Pe situl web al companiei Gabriel Resources, <http://www.gabrielresources.com/home.htm>, am gasit urmatoarea asertare de performanta manageriala : "In the case of gold mining operations planned for Rosia Montana, Romania, the Gabriel Resources Company has pledged to observe the highest standards of corporate responsibility." Aceasta clamare de respectare a celor mai inalte standarde de management ar trebui sa fie reflectata intr-o analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Iar in ceea ce priveste calitatea managementului ambiental practicat de Gabriel Resources, la 'punctele forte' (Strengths) ale lui Gabriel Resources ar fi fost necesar sa fie enumerata adoptarea standardelor ISO 14001 si EMAS II pentru managementul ecologic al intreprinderilor industriale. Ar fi fost de asteptat, pentru atingerea unei tinte clamate de dezvoltare durabila, ca firma Gabriel Resources sa se instituiască intr-o „sursa deschisa” de know how catre intreprinderile industriale din zona. Constatam ca nu acesta este cazul, pentru ca nici macar in cadrul strict al firmei Gabriel Resources nu sunt aplicate standardele ISO 14001 si EMAS II.

Directorul CEO de la Gabriel Resources Ltd., domnul Oyvind Hushovd, afirma, vezi <http://www.earthworksaction.org/news.cfm?newsID=12&catID=1>, ca firma pe care o conduce pleaca de la incercarea de rezolvare a problemelor de poluare create de vechea exploatare a minei de aur de la Rosia

Montana, incepind din vremea ocupatiei romanilor in Dacia Felix. Totusi, intrebam din nou care sunt regulile internationale de rezolvare a temei?

Fiind o problema locala, era necesara o abordare conceptuala locala (bottom-up approach), plecindu -se de la o ,Agenda 21 locala'. Aceasta abordare este ceruta de Codul de practica recomandat la conferinta la virf de la Johannesburg din anul 2002, World Summit on Sustainable Development (WSSD). Pentru Rosia Montana, la Gabriel Resources nu exista totusi un asemenea inscris si un asemenea document, ceea ce ridica serioase probleme privind conformarea lui Gabriel Resources la standardele pentru dezvoltarea durabila.

Firma miniera Gabriel Resources afirma ca foloseste managementul ambiental la stadiul dell'arte ("state of the art"). Aceasta clamare de performata la stadiul dell'arte in managementul ambiental este unilateral si total subiectiva. Intr- adevar, modelul fiducial de management ambiental la stadiul dell'arte in industria miniera este stabilit de organismul international chemat International Council on Mining and Metals (ICMM). Se mai stie ca incepind cu anul 2002, organizatia ICMM a devenit partener la 'Initiativa UNEP/SETAC pentru managementul ambiental industrial pe baza ideii de ciclu de viata' -'The UNEP/SETAC Life Cycle Initiative'. Reamintim aici ca UNEP reprezinta sigla pentru United Nations Environment Programme – ,Programul Organizatiei Natiunilor Unite pentru mediul inconjurator', iar SETAC este sigla pentru organizatia de management al stiintei Society of Environmental Toxicology and Chemistry.

'Initiativa UNEP/SETAC pentru managementul ambiental industrial pe baza de ciclului de viata' a fost un raspuns al comunitatii stiintifice internationale la Declaratia de la Malmö din anul 2000, in care se cere in mod expres guvernului (Romania a semnat Declaratia de la Malmö) sa sprijine evolutia spre economii nationale bazate pe conceptul ecologic al ciclului de viata in industrii. Misiunea initiativei respective este : "Dezvoltarea si diseminarea intrumentelor pentru evaluarea oportunitatilor, a riscurilor, a regulilor de echivalare prin contrapartida asociate cu produsele si serviciile pe intregul ciclu de viata, pentru realizarea dezvoltarii durabile." - "To develop and disseminate practical tools for evaluating the opportunities, risks, and trade-offs associated with products and services over their entire life cycle to achieve sustainable development."

Organizatia ICMM (International Council on Mining and Metals) recomanda insistent (,strongly recommends') abordarea pe ciclul de viata (,life cycle thinking') a problemelor din minierit. Cel putin aceasta este opinia domnului Paul Mitchell, secretarul general la ICMM, opinie exprimata in articolul „Taking up the life cycle challenge” <http://www.icmm.com/newsletter.php?rcd=20>

In acelasi articol se subliniaza faptul ca „ICMM si membrii sai continua sa promoveze conceptele ce trebuiesc implementate pentru a se obtine o dezvoltare durabila.” Si inca mai specific : „ICMM a lansat un Community Development Toolkit pentru dezvoltarea comunitatilor miniere, prin parteneriat cu Banca Mondiala. Acesta este un ghid 'how to' pentru augmentarea dezvoltarii unei comunitati umane in jurul operatiilor miniere, un ghid pentru a fi folosit in toate stadiile ciclului proiectului, de la antamare si pina la inchiderea exploatarii miniere. Acest Toolkit contine 17 instrumente conceptuale distincte, clasificate in cinci categorii : Evaluarea, Planificarea, Construirea relatiilor, Programul de Management, si Monitorizarea.” - „ICMM has launched the Community Development Toolkit in partnership with the World Bank. It is a 'how to' guide to enhance community development around mining operations, for use at all stages of the project cycle from exploration through to closure. The colour coded Toolkit features 17 individual tools and is divided into five main categories: Assessment, Planning, Relationships, Program Management, and Monitoring and Evaluation.”

Compania Gabriel Resources care clameaza intentia sa de a folosi cele mai inalte standarde manageriale pentru realizarea dezvoltarii durabile a comunitatii umane de la Rosia Montana nu ****reaza ca foloseste acest ,Toolkit ICMM&World Bank', adica ,bordul cu instrumente conceptuale de management' in minierit. Inca o indicatie a faptului ca firma Gabriel Resources nu tine cont de recomandarile organizatiei ICMM pentru dezvoltarea durabila in minierit.

Din studiul "Putting the metal into life cycle thinking", <http://www.icmm.com/newsletter.php?rcd=20>, autor John Atherton, director de programe la ICMM, citam aici:

„In fact, LCA is one of the few tools that deal adequately with both the environmental and economic reality of a product.”

Reamintim tot aici ca Analiza pe ciclul de viata, desemnata si cu acronimul ACV (Life Cycle Assessment, LCA) este un instrument din managementul de calitate pentru sprijinirea procesului de rationament prin care se efectueaza judecati de valoare in decizii complexe de politica ambientala, in mod special in contextul dezvoltarii durabile.

Aceste principii ale ICMM sunt respectate la stadiul dell'arte in industria miniera a nikelului, vezi http://www.nickelinstitute.org/index.cfm/ci_id/202.htm, unde evaluarea de impact ambiental se realizeaza pe baza instrumentului managerial numit ,cradle-to-gate LCA'.

In cazul specific al exploatarii miniere de la Rosia Montana, noi recomandam evaluarea de impact ambiental prin metodologia ,cradle-to-gate LCA' de tip consecvential (consequential LCA).

De ce nu a realizat firma Gabriel Resources o analiza LCA pentru exploatarea miniere de la Rosia Montana ? Deoarece un asemenea studiu este foarte scump, intre 100 000 de dolari, si 500 000 de dolari. Toate arata ca firma Gabriel Resources nu isi permite sa foloseasca acesti bani, ori nu dispune de acesti bani. Este o ****stie ca Gabriel Resources este numai o ,bula speculativa'. Dupa obtinerea avizului de mediu in România, pretul firmei Gabriel Resources pe piata companiilor miniere din Canada va creste enorm.

Titus Filipas
"

de **Elvira Ster** (adresa: 81.180.173.*) (2006-11-24, 18:11:05):
Domnule Izvoranu,

ce usor sa trece de la afaceri la jurnalism si invers. De ce nu spuneti cate contracte vi s-au sub-contractat la Rosia Montana sau prin apropiere de catre Rosia Montana Gold Corporation? Sau la cate sperati?

pentru cine nu intelege ce vreau sa spun, lectura placuta aici: http://www.cpisc.ro/files/Rosia_bucuresti.pdf (cu regradul ca va provoca trafic la site-ul acela). Aveti nevoie de un citat mai precis, ca sa nu va pierdeti timpul cu toate elucubratiile din articolul respectiv? Atunci" Dezavantajata de profilul pedologic si de efectele unui minerit irresponsabil de peste doua milenii zona nu se preteaza activitatilor agricole eficiente si nici turismului de odihna clasic. Din contra, zootehnia intensiva, anumite culturi de plane industriale, adecvate mediului arid, turismul industrial si istoric, mestesugurile si industria prelucratoare specifice, valorificarea patrimoniului etnografic si altele, beneficiind de suportul financiar si logistic oferit prin proiect, pot fi considerate premise certe ale unei dezvoltari durabile viabile ale zonei. La aceasta componenta a proiectului CPISC isi va aduce un important aport prin expertiza antreprenoriala, contributie la programe de formare antreprenoriala si profesionala, actiuni de finantare, marketing si altele".

Revenind la articolul dvs din Curierul National, stiti cum se numeste ce faceti? Linguseala in stil mare, poate poate va pica ceva, un contract, o atentie, o iesire din anonimatul jalnic in care va scaldati.

de **Elvira Ster** (adresa: 81.180.173.*) (2006-11-24, 18:24:08):
Si lectura placuta la:
http://www.rosiamontana.org/documents/english/HUMoE_EIA.htm

A, inteleg de ce sunteti atat de suparat. Trebuie sa mai asteptati sa va vina contractele respective. Pacat, suna asa bine. Dar ce sa facem daca "argumentele de manie proletara, discursurile politice, produsele unei prese isterice ori chiar luarile de pozitie ale unor simpli si onesti, dar profund ignoranti, cetateni" au facut autoritatile de mediu sa-si dea seama ca mai au nevoie de inca 2 ani pentru definitivarea procedurii de obtinere a acordului de mediu si inca si mai rau, ca mai este nevoie de inca o procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru PUZ Zona de Dezvoltare Industriala Rosia Montana.
http://www.ngo.ro/rosiamontana/actualro.shtml?AA_SL_Session=ae5027de9336f323353806a29ff4d2c3&x=27149

Dar intre timp puteti continua sa scrieti, se vede ca aduce bani buni oricum. Ce perverse pot fi cateodata efectele acestei campanii de 'manie proletara, discursurile politice, produsele unei prese isterice ori chiar luarile de pozitie ale unor simpli si onesti, dar profund ignoranti, cetateni"! Cati profitori si lingusari isi trag spuza de pe urma ei!

de **titus filipas** (adresa: 193.41.248.*) (2006-11-26, 09:59:36):
Un jurnal personal despre evaluarea de impact la Rosia Montana
13 iunie 2006

Problema dezastrului ecologic previzibil de la Rosia Montana a devenit cat se poate de acuta. Nu gasesc nici o informatie ca s-a executat un studiu serios de impact ambiental de tipul LCA (Life Cycle Analysis). Evaluarea de impact ambiental se face prin punerea in acord cu un set de valori stabilit de niste politicieni. Cine sunt acei politicieni? Care este setul de valori? Care este deontologia?

15 iunie 2006

De ce nu intervine Consiliul National al Audiovizualului pentru a stopa publicitatea mincinoasa pe care o face domnul Alan Hill de la firma Gabriel Resources pentru exploatarea aurului de la Rosia Montana? Domnul Alan Hill sustine ca firma sa ar fi facut ceea ce se cheama "environmental impact assessment" la Rosia Montana. Or, aceasta se efectueaza cu un instrument procedural chemat LCA (life cycle assessment). Am cautat cu motorul Google setul de termeni: lca alan hill life cycle assessment romania gold si nu am gasit nici un document care sa justifice clamarea facuta de "specialistii" de la Gabriel Resources.

16 iunie 2006

Am cautat cu Google diverse alte combinatii de termeni pentru a gasi pe internet evaluarea de impact ambiental facuta la Rosia Montana, despre care specialistii de la Gabriel spun ca aceasta (LCA este acronimul consacrat) exista. Nu am gasit nimic, si incep sa cred ca firma Gabriel Resources face o publicitate mincinoasa. In grupul de discutii pe tema evaluarii corecte de impact ambiental, am pus urmatoarea intrebare:

"Distinguished colleagues:

Does any one know about a Life Cycle Assessment study for the project of gold mine at Rosia Montana, in Romania? The company that intends to exploit it pays a massive propaganda at all the public and private televisions in Romania, pretending that such a study was performed. But there is no transparency on it, and Google does not give any result."

Daca intr-adevar evaluarea de impact ambiental pentru Rosia Montana a fost facuta, specialistul trebuia sa provina din acest grup, cu o componenta internationala. Nu am primit pana acum nici un raspuns. Mai astept.

16 iunie 2006

Tocmai ce am primit, prin bunavointa domnului Dan Culcer--, suplimentul Nr. 849 al revistei 22, care contine dezbaterile unei conferinte de mediu pe tema: "Este posibila o dezvoltare durabila in Romania?", conferinta organizata la inceputul lunii iunie 2006 in Bucuresti. Ar fi fost o dovada de atitudine etica din partea firmei Gabriel Resources, daca ar fi trimis unul dintre specialistii ei sa prezinte evaluarea de impact ambiental pentru proiectul lor de dezvoltare durabila la Rosia Montana.

Nu s-a intamplat, totusi, asa ceva. Asta spune multe si despre "coeficientul" de atitudine etica la firma Gabriel Resources, care nu indrazneste sa prezinte 'evaluarea de impact ambiental' la Rosia Montana dezbaterii publice. Incep sa banuiesc ca acest studiu, daca el exista, nu a fost realizat la standardele internationale ISO 14000, si fara instrumentul procedural LCA.

17 iunie 2006

Am primit pana acum un singur raspuns, de pe forumul international de metodologie deontologic corecta in « environmental impact assessment », iar acesta vine de la un geolog din India, un specialist care se ocupa de managementul dezvoltarii durabile in exploatarile miniere:

"I haven't come across such a study. Being an Environmental Geologist by profession, I would be personally interested to peruse such a report. If any body has come across any such report, I would be grateful, if you can kindly provide me with a copy or let me know, where to get it from."

best regards

Sujeet Kishen

Sr. Manager (Environment & Sustainability Service)

Ernst & Young Pvt Limited

205, Ashoka Bhoopal Chambers

S P Road, Hyderabad - 500 003".

Deci profesionistul indian declara ca nu stie nimic despre un asemenea studiu in limba engleza (« environmental impact assessment », cum spune domnul Alan Hill pe toate canalele de televiziune din Romania) facut pentru Rosia Montana, si ca ar fi interesat si el sa il studieze cu mare atentie !

Iar faptul ca nu am primit pana acum nici un raspuns de la specialistii europeni in evaluarea de impact ambiental, care incontestabil ca sunt cei mai buni din lume, profesionisti care fac parte din acest grup de discutii foarte pertinente privind evaluarea de impact ambiental, ma determina sa am serioase rezerve asupra clamarii facute de firma Gabriel Resources.

Repet, aceasta firma face o publicitate mincinoasa pe canalele televiziunilor din Romania, si sint foarte surprins ca nu se trezeste CNA sa opreasca aceasta publicitate deontologic incorecta, desi a primit mai multe semnale de alertare de la ambientalistii din Romania (care aici se mai cheama si activisti ecologici).

18 iunie 2006

Am primit de la un membru participant la discutiile de pe acel forum LCA,

si un mesaj in limba romana:

"Compania care vrea sa redeschida exploatarea la Rosia Motana are conform reglementarilor de mediu in vigoare acum la noi si echivalente cu cele din UE obligatia de a prezenta Ministerului Mediului si gospodaririi apelor un studiu de impact asupra mediului (Environmental Impact Assessment).

Nu cred ca un studiu de Evaluare a Ciclului de Viata (Life Cycle Assessment) sau ECV s-a realizat pentru aceasta mina, deoarece studiile ECV sunt foarte costisitoare si cel care vrea sa exploateze nu avea obligatia realizarii unui astfel de studiu. Daca stiti precis ca un astfel de studiu s-a realizat atunci as fi si eu foarte dornic sa intru in posesia lui."

Comentariile mele la acest mesaj:

Evaluarea de impact asupra mediului (Environmental Impact Assessment) este un termen foarte general si foarte vag. El nu indica in mod expres si un instrument de evaluare. Dar in vechea legislatie de mediu romaneasca, inca in vigoare, firmele nu au obligatia sa efectueze Evaluarea Ciclului de Viata (Life Cycle Assessment). atunci cand afirma ca au efectuat un studiu de impact ambiental. Acum inteleg ce grupuri de interese nelegitime se ascunde in spatele interzicerii de aducere la stadiul dell'arte a legislatiei romanesti pentru mediu.

Vorbind strict in acord cu standardele internationale care sunt prevalente in raport cu legislatia de mediu romaneasca, studiul de Evaluare a Ciclului de Viata (Life Cycle Assessment) este singurul studiu deontologic corect de evaluare de impact asupra mediului al oricarui proiect industrial. Afirm aici cu toata responsabilitatea ca Ministerul Mediului si gospodaririi apelor din Romania nu procedeaza deontologic corect in tratarea cazului Rosia Montana.

18 iunie 2006

Am mai primit urmatorul mesaj din Elvetia, insotit de "Regards from Switzerland":

"Dear Titus

On the 15 th of May 2006, S.C. Rosia Montana Gold Corporation S.A submitted the Environment Impact Assessment Study Report for the "Rosia Montana Project, Alba County " to the Ministry for the Environment and Water Management. The whole study which consists of three parts (1.Initial Conditions 2. EIA Report and 3. Management Plan) can be downloaded in English and Romanian at:

<http://www.inmh.ro/index.php?id=342%20>".

Nu am transmis integral mesajul, -urmeaza doar niste adrese--, caci sint avertizat discret asupra unor potentiale primejdii care se deschid pentru mine.

Comentariul meu se refera strict la partea din mesaj pe care am redat-o mai sus.

Absolut toti participantii la acest forum electronic LCA stiu ca singurul instrument corect pentru studiul de impact ambiental ("environmental impact assessment study") este numai un studiu LCA, adica "life cycle assessment study".

24 iunie 2006

PROIECTUL ROSIA MONTANA este un mare bluff. Am incercat, pentru ca asta este chiar specialitatea mea, sa citesc "Studiul de evaluare a impactului asupra mediului " pe care il lauda atata de mult in reclamele platite la diverse televiziuni domnii Pompiliu Crai si Alan Hill.

Atrag foarte serios atentia Consiliului National al Audiovizualului sa incerce sa descarce documentele din care este compus "Studiul de impact".

Prima parte, intitulata "CONDITII INITIALE", cuprinde:

"Descrierea conditiilor initiale de mediu si sociale."

-limba romana Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/Conditii_Initiale_ro.zip

-limba engleza Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/Baseline_Reports.zip

Cea de a doua parte este intitulata

"RAPORT DE STUDIU EIM

Evaluarea impactului asupra mediului si social ce poate rezulta din proiectul Rosia Montana si masurile de

prevenire / diminuare stabilite prin planurile de management.

-limba romana Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/Raport_EIM_ro.zip

-limba engleza Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/EIA_Chapters.zip

Cea de a treia parte este intitulata

" PLANURI DE MANAGEMENT

Descrierea detaliata a sistemelor de management ale Proiectului Rosia Montana necesare pentru prevenirea/diminuarea impactului social si de mediu si pentru optimizarea beneficiilor proiectului.

-limba romana Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/Planuri_Management_ro.zip

-limba engleza Detalii:

http://www.inmh.ro/images/rosia/Management_Plans.zip

Intreb aici Consiliul National al Audiovizualului daca a studiat aceste documente, si daca este de acord cu clamarea facuta in public, la canalele TV cu acoperire nationala, de domnul Alan Hill de la firma Gabriel Resources, ca firma respectiva a efectuat un studiu real, -la standardele internationale din familia ISO 14000, completam noi--, de "environmental impact assessment".

24 iunie 2006

Am mai primit mesajul:

„I don't know about romanian legislation. For example in Switzerland for major construction projects an environmental impact assessment ("Umweltverträglichkeitsprüfung (UVP))" is required. This may but must not necessarily include cradle to grave LCA. I don't know if art. 39 of Order of Minister of Environment and Water Management no. 860/2002 requires LCA as a method. Unfortunately, the reports are very large to download to actually read the reports and check what methods where applied. If you call it "management plan" or "quality environment mgt. plan" is a semantic detail, depending on the actual contents and implementation of such a plan. This doesn't surprise me, as the project is world bank funded. They are very good at writing immensely large reports....”

Raspunsul meu a fost urmatorul:

„I think one cannot treat a 'construction project' and a 'gold mine project' equivalently. No, they don't require LCA in the art. 39 of Order of Minister of Environment and Water Management no. 860/2002. I know because I wrote the first book on LCA in Romania.A "quality environmental management" requires LCA. A vague "management plan" does not.I pay all due attention to semantics, but also to deontology. We already have a very sad experience with World Bank assistance to Romania.”

Cu alte cuvinte, prima prezentare de analiza LCA intr-o carte scrisa pe romaneste poate fi citita in „Mediul ambiant si exergia”, Editura Academiei Romane, anul 2005, carte in care eu am scris partea de analiza LCA. Afirm aici ca in 2005 am dat unui reprezentant de la Ministerul Mediului din Romania, un exemplar din aceasta carte.

Dar mesajul precedent imi ****reaza ca World Bank este implicata foarte puternic in sprijinirea proiectului Rosia Montana. Nu am auzit care este pozitia publica a domnului prim-minisdrtru al Romaniei fata de acest proiect.

In continuare voi prezenta o mostra deontologica de la World Bank privind chestiunea impactului ambiental al proiectelor de dezvoltare sprijinite de Banca Mondiala.

Memoriul secret din 12 decembrie 1991 al lui Lawrence H. Summers la World Bank pentru criteriile de luare a deciziilor in delocalizarea industriilor „murdare”:

“Strict confidential, nu ar trebui ca institutia Bancii Mondiale (World Bank) sa incurajeze o migratie a industriilor murdare catre tarile mai putin dezvoltate ?

Pot conceptualiza trei ratiuni pentru aceasta delocalizare a industriilor murdare :

1) Masuratorile costurilor produse de o deteriorare a sanatatii prin poluare industriala trebuie sa fie facute pe baza câstigurilor salariale din trecut. Din acest punct de vedere, o cantitate garantata de poluare care deterioreaza sanatatea trebuie sa fie introdusa intr-o tara unde salariile sunt mici. Cred ca logica economica a introducerii de poluare industriala intr-o tara cu salarii mici este impecabila, si noi trebuie sa privim aceasta perspectiva cu total realism.

2) Costurile poluării sunt plauzibil non-lineare deoarece cresterile initiale de poluare probabil ca au un cost foarte redus. (Fraza exacta in limba engleza este: “The costs of pollution are likely to be non-linear as the initial increments of pollution probably have very low cost.” Marturisesc ca expresia “non-linear” este in acest context foarte absoansa. Probabil ca ea se refera la o formula de calcul monetarist al costurilor de impact ambiental plecând de la incarcările ambientale, o formula care diminueaza premeditat, inasa deontologic incorect, aceste costuri.) Urmeaza alta fraza foarte cinica pe care se bazeaza deciziile manageriale luate la World Bank: „I've always thought that under-populated countries in Africa are vastly UNDER-polluted, their air quality is probably vastly inefficient low compared to Los Angeles or Mexico City.” Traducem aceasta fraza nu sec si ad litteram, intr-un limbaj de lemn, ci redându-i sensurile exacte in limba româna. Exista tari sub-poluare, care au o calitate a aerului ineficient de scazuta prin comparatie cu aerul poluat pe care il respira populatia din Los Angeles ori din Mexico City. Cu alte cuvinte, adaugam in comentariul nostru, românii respira un aer de prea buna calitate, raportat la salariile lor mici. Ori, traducând altfel fraza, calitatea mediului ar trebui sa fie strict conditionata de veniturile populatiei. Citam in original alta fraza sincera si cinica pronuntata la World Bank: “Only the lamentable facts that so much pollution is generated by non-tradable industries (transport, electrical generation) and that the unit transport costs of solid waste are so high prevent world welfare enhancing trade in air pollution and waste.”

3) Cerinta de a avea un mediu curat, din motive estetice si de protejare a sanatatii, trebuie sa fie satisfacuta

numai pentru tarile in care veniturile populatiei sunt foarte mari. Urmeaza in continuare niste justificari statistice pentru aceasta abordare pe care consideram ca este inutil sa le mai traducem in limba romana: „The concern over an agent that causes a one in a million change in the odds of prostate cancer is obviously going to be much higher in a country where people survive to get prostate cancer than in a country where under 5 mortality is 200 per thousand.” De asemenea, --continua documentul intern de la World Bank--, preocuparea principala a populatiei fata de poluarea industrială a aerului se refera numai la reducerea vizibilitatii datorita particulelor de poluant din atmosfera. Noi consideram ca aceste particule de poluant in aer au un impact direct foarte redus asupra sanatatii [...].”

Documentul complet poate fi citit la adresa : www.whirledbank.org/ourwords/summers.html

In alcatuirea proiectului pentru exploatarea de la Rosia Montana, specialistii de la World Bank au dat dovada de rea credinta intentionata si evidenta, atunci cand au prezentat proiectele supuse unei dezbateri publice intr-un format care necesita un ‚timp de download‘ de circa 24 de ore. In fata unei „justitii naturale”, aceasta ar fi o dovada de malpraxis in toata regula! Dar se considera ca publicul naiv din Romania nu are cum sa rectioneze impotriva specialistilor de la World Bank, si sa-i dea in judecata pentru malpraxis! Uitam sa spun ca nu exista o „justitie naturala”.

Unul dintre specialistii de pe forumul despre LCA a facut urmatoarea demonstratie. A descarcat doua dintre documentele in limba engleza pregatite de specialistii de la World Bank pentru exploatarea de la Rosia Montana, le-a formatat in documente pdf, si mi le-a trimis si mie. Am putut sa le descarc in doar cateva minute. Ceea ce imi probeaza ca specialistii de la World Bank lucreaza inca dupa consiliile lui Lawrence H. Summers pentru o tara cu salarii anterioare mici, asa cum este Romania.

Am mai primit de pe forumul international despre LCA, urmatorul mesaj:
 „The terms Environmental Impact Assessment (EIA) and Strategic Environmental Assessment (SEA) are officially defined by EC directives:
 See <http://ec.europa.eu/environment/eia/home.htm>”

Comentariul meu a fost:

„I still think that the 'environmental impact assessment' is just a general and rather vague term, but not an instrument. In the Rosia Montana gold mine case, the instrument to make an 'environmental impact assessment' is the LCA, more precisely, a 'cradle to gate LCA'.”

Cu alte cuvinte, afirm aici si semnez, ca 'environmental impact assessment' se face numai in acord cu un set de valori ambientale definit politiceste corect. Eu nu am auzit sa fi avut loc in Romania o dezbatere publica, si nici o dezbatere parlamentara, pe aceasta tema, extraordinar de importanta. Afirm aici si semnez, ca instrumentul corect pentru 'environmental impact assessment' la Rosia Montana este 'cradle to gate LCA'.

Titus Filipas

Unul dintre specialistii internationali in analiza LCA imi semnaleaza urmatoarea deficienta a legislatiei romanesti pentru mediu:

„The authors of the EIA study for Rosia Montana claim to be consistent with Romanian legislation and relevant international guidelines (see screenshot):

+ The presentation of potential impacts is consistent with the level of detail suggested by Romanian legislation and relevant international guidelines, including:
 - Romanian government decision No. 918 on August 22, 2002 Regarding the Setting-up of the Framework Procedure for EIA and the Approval of the Public or Private Project List Subject of this Procedure;
 - Ministry of Waters and Environmental Protection Order No. 860 of 26.09.2002. Approval of the Environmental Impact Assessment and the Issuance of Environmental Agreement Procedures (MO 860);
 - Ministry of Waters and Environmental Protection Order No. 863 of 26.09.2002. Approval of the Methodological Guidelines Applicable to the Stages of the Environmental Impact Assessment Framework Procedure (MO 863);
 - The Scoping Report compiled in accordance to the M.O. 860; and considering the proposals / comments issued by the Technical Review Committee and the Competent Authority of Hungary, in accordance with the Espoo Convention.
 - European Union Directive 2001/42/ec of the European Parliament and the Council of the Assessment of the Effects of Certain Plans and Programmes on the Environment;
 and,
 - IFC Operational Policy (OP) 4.01, "Environmental Assessment" (IFC, October 1998).+
 Comentariul meu. Specialistii de la Gabriel Resources speculeaza o mare gaura din legislatia romaneasca produsa de ignoranta celor de la Ministerul Mediului din Romania in ceea ce priveste analiza LCA.

Dr. Titus Filipas
 Universitatea din Craiova

Nume: Email:

Mesaj:

caractere ramase.

Continutul acestui site este proprietatea SC Curierul National SA. Reproducerea totala sau partiala a materialelor este permisa numai cu acordul scris al redactiei "Curierul National".

